కొత్త చిగుళ్లు

నీలాకాశం కరిగి శరత్ కాంతిగా భూమి మీద వర్షిస్తోంది. బాపయ్య Protests కి ఎదురుతిరిగి మార్తాండమ్మకి పోతున్నాను. కాఫీకని వేగంగా రోడ్డుపక్కన ముదుసలి యొకతె... ముగ్గుబుట్టవంటి తలతో...' బిగ్గరిగా చాలా బలంగా ముఖం ముడతల్ని దిఖ్ఖరించే కంఠంతో నీలాద్రిరాజుని సిగ్గుపరిచే బూతులతో తన విచారాన్ని నలుదిక్కులా భావకవుల గుండెలదర చాటుతోంది. ఆమె విలువలేని పుసికట్టిన కన్నీటిధారలు రొమ్ము మీద పట్టుకున్న తేగల కట్టల్ని తడుపుతున్నాయి, దీనజన ఆర్తిగీతలవలె చప్పన old horseకి బ్రేకువేశాను.

'పడుచు అమ్మాయి కాదు. భ్రమపడుతున్నారు. కళ్ళజోడుతీసి తగిలించుకు చూడండి' అంది ఓల్డు హోర్సు.

చలం

'Old horse! నేనుకాదు. నువ్వు తగిలించుకో కళ్ళజోడు, నువ్వింకా చాలా పురాతనకాలంలో బతుకుతున్నావు. ఎన్నాళ్ళయింది నువ్వో పత్రికని చూసి! అందమైన యువతులు సినీమాలలోనేగాని, కథావాస్తువులుగా పనికిరారిప్పుడు. మురికి ముసలి స్త్రీలూ, తమ శరీరపు లోపలిభాగాల్ని చేత్తో పట్టుకుచూపే భిక్షకులూ ఇప్పుడు హీరోలు. నీపేరప్పుడే కీర్తి శేషంకూడా కాకండా సమసిపోయింది తెలుగు వాంగ్మయంలో. చూడు, ముసలికవులంతా ఆభ్యుదయ మాత్రలు వేసుకొని నవయువ్వనులై వేసవి పాఠశాలలలో పరవళ్ళు తొక్కుతున్నారు. మనమింక ఉపేక్ష చేస్తే, మృతజీవనులమైపోతాము ఈ ముసలామెలోని literary possibilities గమనించు. ఈమె అక్కగారినే శ్రీశ్రీ పాడాడు. ఈమె చెల్లెల్ని చూశావా గోఖలే, పమిటవున్న కృష్ణశాస్త్రినిగా తయారుచెయ్యగలడు. ఆగు' అని అదమాయించి ఆపాను..

అరిగిపోయిన అణా ఇచ్చి కార్మిక కష్టఫలితఘుర్మజల ° పరీతమైన బంగారచ్ఛాయలతో భూమాత కారుణ్యాన్ని చాటే తేగల కట్టని పట్టికెళ్ళాడుట, ఓబూర్జువా విద్యార్థి. ఆ విద్యార్థి పూర్వకుల శీలాల్లోని రహస్య ఘట్టాల్ని ప్రకటిస్తోంది ఈ నిరపాయ నిర్మల అమాయక వృద్ధస్త్రీ.

అంతరాంతరంలో నాకు సానుభూతి తక్కువకావడం చాతనేమో సముద్దేశ్య సహితమైన నా ప్రశ్నలకి ఆమెనించి ఒక్క సమాధానమూ రాలేదు. ఆ విద్యార్థి తల్లిని చంద్రరేఖను వర్ణించినట్టు వర్ణిస్తోంది, ఆమె. ఒక్క రెండణాల నాణెంతో ఆమె విచారాన్ని అరికట్టి, నా ధనికత్వం మీది ఆమె కోపాన్ని సమయింప చేశాను.

"ఈగలు ముసిరే బోసినోటి"లోంచి మబ్బుల్ని చీల్చుకొని వొచ్చే చందమామవలె చిరునవ్వు వెల్వడింది.

ఆమె నిజంగా చాలా వృద్ధురాలు. నడుం సరిగా నిలపలేదు. ధనంకింద మూలిగే నా హృదయంలోంచి కూడా దయకలగకుండా ఆపలేక, ఆమెని ప్రశ్నించాను.

అణాకాసువడ్డ ఆటొమాటిక్ మెషిను లోనించివలె ప్రత్యుత్తరాలు వొచ్చాయి నాకు.

ఆమెకి దిక్కులేరు. అంటే ఇద్దరు

కూతుళ్ళున్నారు, అల్లుళ్ళున్నారు, మనమలున్నారు. కాని ఎవరూ చేరనీరు ఆమెని.

ఇంతలో మాపక్కకి ఒక నారింజకాయల కర్షకుడూ, ఒక గడ్డిమోపు కార్మికుడూ చేరి చూస్తున్నారు.

ఆ ఇద్దరు అల్లుళ్ళూ ధనము సంపాయించి బూర్జువాలై యీ ముసలమ్మని వెళ్ళకొట్టారనుకున్నాను. ఆ అన్యాయాన్ని భరించ లేక తల్లిప్రేమ సినీమాలో కన్నాంబ నటించింతరవాత కూడా, ప్రజలు ఇంత ధర్మవిరుద్ధంగా మాతృ దేవతల్ని ఇట్లా హింసిస్తున్నారా అనే కోపంతో, "చూశావా?" అని ఓల్డుహొర్సుని ఒకతన్ను తన్నాను.

"ముసలమ్మా! నీకేం భయంలేదు. నేనున్నాను. నువ్వు మా ఇంటికిరా. నీ సంరక్షణ నేను చూస్తాను. నేను యవ్వన స్త్రీలకు రక్షణనిస్తాననే మిషతో చేరతీసి, వారికి మానభంగమొనర్చి మా ఇంటిపక్కన దీక్షితులగారి ఆంధ్రదోమల మహాసభా మంటపాలైన సైదు కాలవల్లోకి ఈడుస్తున్నానని నా ప్రియమిత్రులందరూ అపోహపడుతున్నారు. నాధవళకీర్తిలోని ఆ మలిన రేఖను, నీపాద ధూళిచేత పునీతం చేసుకుంటాను' అన్నాను ధైర్యంగా, రేషన్ సంగతి మరిచి.

'ఈ తేగలు అమ్ముకుని వొస్తాను' అంది.

'వాటి ఖరీదు నే నిచ్చేస్తాను. ఈ అందమైన ఎండలో నువ్వు వీటిని అమ్ముకుంటో వీధి వీధులు దిక్కులేకుండా తిరగడం నేను భరించలేను. అదీగాక నువ్వు మళ్ళీ కనపడకపోతే, తిరిగి నీవంటి నిర్భాగ్యపు మురికి ముసలమ్మ మళ్ళీ నా కెన్నాళ్ళకు లభ్యమౌతుందో! ఏ మాత్రం శుభంగావున్నా - కొంచెం ఏమూల యవ్వనమున్నా, అందమున్నా నామిత్రులు నన్ను క్షమించరు. నా మలిన చరిత్రకి విముక్తి వుండదు. నువ్వు ప్రత్యేకమైన అందవికార, అసహ్య అవతార మూర్తివి. నిన్ను వొదలను. నీలోంచి నాకు possibilities చాలా కనపడుతున్నాయి. మన ఇద్దరి ఈనిమిషపు సమ్మేళనం అనంత కాలంనించి నిర్దేశింపబడి వుండినట్లు నాకు చాలా స్ఫుటమౌతోంది."

ఈగొప్ప దీర్ఘ, రాళ్లగరగించగల ఉపన్యాసాన్ని చాలా విసుకుగా విని ఆమె.

'ఎంత ఇస్తారంది' అనుమానంతో.

అనలేదు గాని, తియ్యమాటలు చెప్పి, ఆమె తేగల్ని స్వకీయాక్రాంతం చేసుకునేట్టున్నాడు ఈమేకచర్మం కప్పుకున్న బూర్జువా పులి అని అనుమానించినచూపు తోచింది నాకు ఆమెలో.

ఏవీ ఆ తేగలు! ఏ తేగల్ని, తిండిలేని కార్మికుడు, ఎండిన నేలను బంగారువంటి ఘర్మసలిల బిందువులతో తడుపుతో తవ్వి, పిల్లలు చీకి, ఈగలు ముసిరిన తాటి టెంకల్ని గోతిలో నాటి, లోక కళ్యాణార్థమై పండించాడో, ఏ తేగ టెంకల్ని, సంసార మహాభారవహయగు యే దొడ్డ యిల్లాలు మట్టిగాజులు గణగణ ధ్వనులు చెన్నార, కుండలతో సలిలము తెచ్చి తడిపిందో, ఆ తేగల్ని నాపాడు దరిద్రపు కొరగాని, ఉచితంగా, అన్యాయంగా, గుమాస్తా పని చేసి, ప్రజల గొంతులు కోసి కార్మికుల్ని మోసపుచ్చి, మా ముత్తాత కూడపెట్టి ఇచ్చి

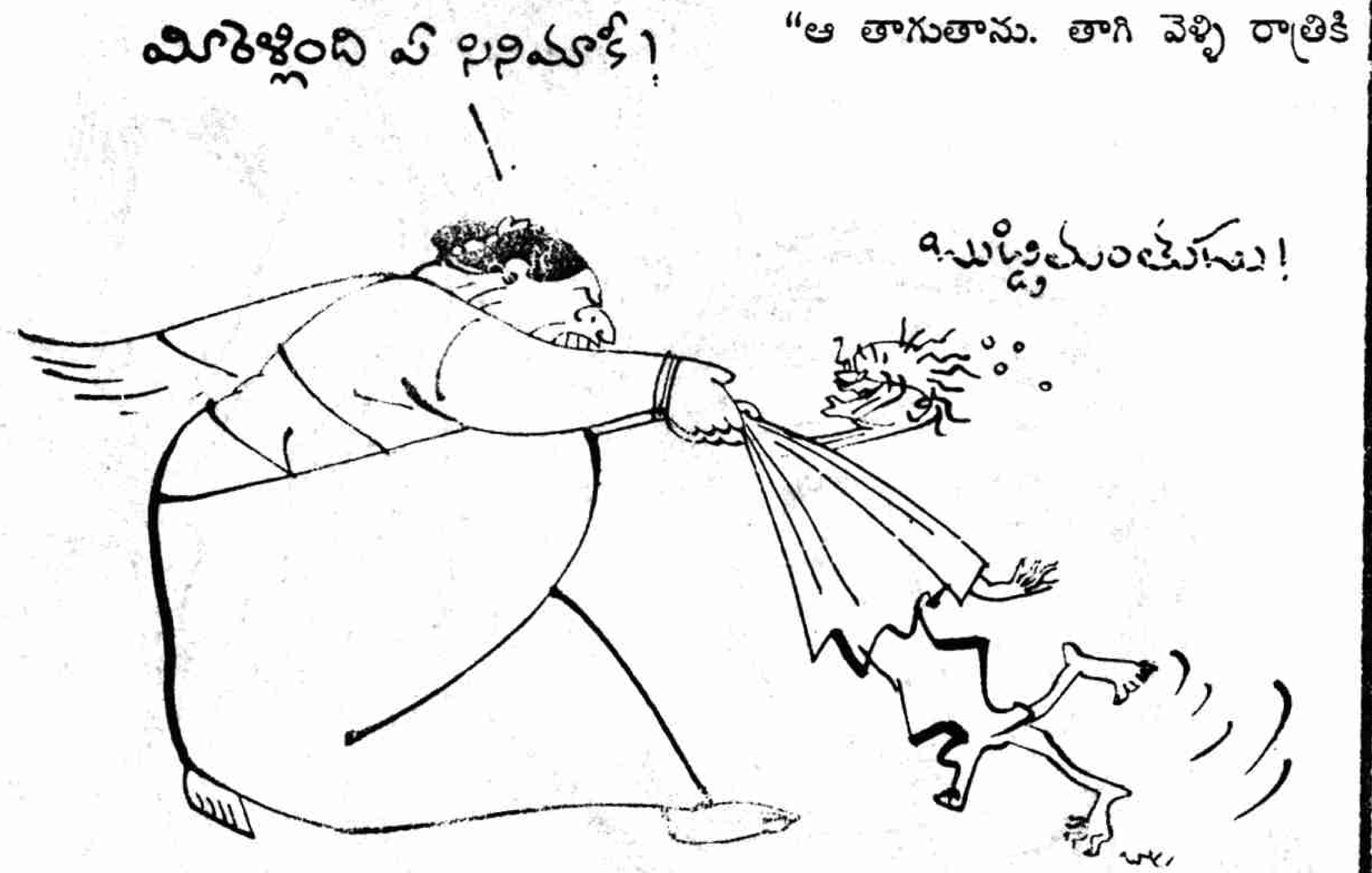

నన్ను బూర్జువానిచేసిన చిల్లర డబ్బులకు అమ్మమన్నాను.

అయిదు కట్టల్ని చూపించింది. తమ సృష్టికర్త దరిద్రాన్ని చాటే ఎండుతేగల్ని.

'ఎంత?' అన్నాను.

'పదణాలు.'

'మరి కట్ట అణాకి అమ్మావుగా ఆకుర్రాడికి!'

అన్నాను ఆమాటలు అనలేక - కపటమూ, మోసమూ, ఇట్లాంటివి ఈపాటకపు జనంలో ఎప్పుడూ వుండవనే సోదర కవుల పాటల్ని తోసివెయ్యలేక.

'వాడా!' అని మళ్ళీ బూతులు ప్రారంభించింది. ఆగదు.

ఇంక భరించలేక ఆమెకి పదణాలూ చెల్లించి, నావెంట రమ్మన్నాను. తోవపొడుగునా, నాకు అమ్మిన తేగల్ని తొరతొరగా తింటో నావెంట బైలుదేరింది ఆమె. ఇంటి దగ్గిర ఆమెని వంట ఆమెకి అప్పగించి చాలా జాగ్రత్తగా చూడు. ఈమెని వెళ్ళనీకు' అన్నాను.

అనేటప్పటికి నా వృద్ధ అతిధి కళ్ళెర్రచేసి, "ఎందుకు వెళ్ళనీదు?" అంది. ఆగర్జనలో నాకు, నేను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపు స్వతంత్ర పౌరిని. స్వాతంత్ర సమరం సాగించిన కార్మికకోద్యమ మూలవిరాట్టును, నా స్వాతంత్రాన్ని అరికట్టచూసే హక్కు నీకెట్లా వొచ్చింది? అని ఆమె విప్లవ భేరీ నినాదం చేసినట్టయింది.

నీకు వెళ్లవలిసిన పనేముంది? రాత్రికి భోజనంచేసి ఇక్కడేవుండుగాని' అన్నాను హీనస్వరంతో.

'ఇప్పుడో?' అంది.

'టీ తాగుతావా?'

"ఆ తాగుతాను. తాగి వెళ్ళి రాత్రికి వొస్తాను.' అంది, నాకు అమ్మిన మూడో తేగతిని కట్టలోంచి నాలుగో తేగని బైటికి లాగుతో. అవును, ప్రేమవల్ల సానుభూతివల్ల నాలో నమ్మకం కలిగించి ఈమె దీన క్షుదార్తి దారుణ చరిత్రతో పత్రికల్నింపి, మాసిపోతున్న నాసారస్వత కీర్తికాంతిని తిరిగి ప్రజ్వలింప చేసుకోవాలని చాలా నేర్పైన cunning plot మనసులో వేసుకు, "సరే. నీ ఇష్టం' అన్నాను.

బడికి చాలా గర్వంగా నడిపించాను నా ఓల్డు హొర్సుని.

'చూశావా, ఆగనన్నావు. తెలివితక్కువ కుర్రదానివని వొప్పుకో ఇప్పుడన్నా, కాలంతో కదలాలి మనం కూడా నీకీమధ్య వెనక పిర్రలకి తెల్లరంగు పూయించుకుని ఎర్ర అద్దం బిళ్ళ తగిలించుకున్నావా లేదా?' 'ముసిలిదానినైనాను. ఎముకలు కిరకిరమం

పాహి మామ్

కీర్తిశేషుడు బుచ్చిబాబుగారి కథా కథనం, శిల్పం పైతరగతి పాఠకుల్ని ఆకట్టుకుంటాయి. వీరి కథా శీర్షికలు కూడా ప్రత్యేక పంథాలో వుంటాయి. ఇదేసంఘటన బుచ్చిబాబు ధోరణిలో-

"ప్లాట్ ఫారం మీద రైలు ఆగ్గానే మనసు కుదుటపడింది. రైలులేటవడం. దానికోసం వెయిట్ చేయడం- నాకు మహా చిరాకు."

పోర్టరు సామాను ఫస్ట్‌క్లాస్ కంపార్టుమెంటులో పెట్టాడు. వాడిని ఎంతిచ్చానో గుర్తులేదు కాని వాడు మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు. మళ్ళీవాడు కన్పించినా పోల్చుకోలేను. షిఫాన్ చీర కుచ్చెళ్ళలో బిగించిన బొమ్మలా వుంది మూల సీట్లో అమ్మాయి. నేను కొంచెం బెరుగ్గా ఎదురు సీట్లో కూర్చున్నా. ఆమెతో మాట్లాడాలని అన్పించలేదుగాని "అచ్చం పంకజంలా లేదూ" అనుకున్నా మనసులో.

ఇప్పటి పంకజం కాదు. పుష్కరం క్రిందటి పంకజం. అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఎంత మార్పు! మల్లెపూలు, మెడచుట్టూ రక్తనాళాల నీలినృత్యం. నడుంక్రింద వొంపు మనసులో తెల్లచార ఆ పంకజాన్ని చూడగలనా? ఇప్పుడు పంకజం పిల్లలకోడి... రైలు కూతతో తెగిన దారంలా ఆలోచనా చయనిక తెగిపోయింది. మామ్ అన్నట్లు అనుభవంలో కన్నా ఆలోచనలోనే మాధుర్యం యెక్కువ...

శ్రీరమణ

టున్నాయి, వేగం పోయింది. ఈ వయసులో నాకీ అందాలన్నీ 'ఏమిటీ' అన్నావా? దేశంలోని కవులందరూ పమిటలు వేసుకు అభ్యుదయిస్తోవుంటే, నన్ను మాత్రం ఇంకా పురాతన శృంగార రసాన్ని పిండుతూ కూచోమంటావా? చూసుకో. ఎంత గొప్ప ప్రజానీక ప్రచారకమైన వచన బుర్రకథలు రాయపోతున్నానో? అని వేగంలో బ్రేకులు బిగించి అదిలించాను. సిగ్గుపడి తలొంచు కొని మారు మాటలేకుండా పరిగెత్తింది ఓల్డు హార్సు. తెల్లపిర్రలు ఎగరువేసుకుంటో.

బళ్ళోకూడా, 'ఎవరనుకున్నారో మీకు పాఠాలు చెప్పేది!' రోజూ మల్లే చూడకండి. ఈనాటినుంచి కొత్తదృష్టితో గౌరవంతో, కొత్తచిగుళ్లు ధరించిన వసంతవృక్షాన్ని మల్లే చూడండి నన్ను అంటో కూచున్నాను. కాని స్టూడెంట్లు అదేం గమనించనట్టు అట్టే కనపళ్ళేదు నాకు.

నా నవీన యోగ్యతను గమనించకుండా మా హెడ్మాష్టరు నన్నో మీటింగులో రాత్రిదాకా చెట్టుకింద కూచోమన్నారు.

నాకోసం ఇంటిదగ్గర ఎవరు ఎదురు చూస్తున్నారో మీకు తెలుసునా? ఈదేశపు వెన్నెముక, భూమిసారం, salt of the earth.

తమ యుదకంబు వాహినులు త్రావని భంగి.

తన మూలిగల్లోంచి, రక్తంపిండి, ప్రజలకి తన దారుఢ్యాన్ని ప్రతిఫలం కోరక అర్పించిన త్యాగమూర్తి నాకోసం యెదురు **చూస్తోంది.'** అని **నా** చూపుల్లోంచి మౌనంగా తెలియ చెయ్యాలని చూసినా, బూర్జువా విద్యలో మునిగితేలే ఆయన తలకెక్కలేదు. సూర్యుడు ఆకాశాన్ని ప్రేతాగ్ని చితులతో, భూతాల అరుపులతో, క్షుధార్తి రక్తస్రావాలతో, ప్రపంచ ప్రళయ నినాదాలతో బాధిత ప్రజా హాహారవాలతో, ఆకళ్ళ అరుపులతో, శ్మశాన వాటికలతో ధన పిశాచ కాళి లక్ష నాలికలతో, అధికార రాక్షస శేష సహస్ర ఫణభీషణ విషాధూమాలతో, ప్రపంచాన్ని నించాడు ఆ శాంత సాయంకాల సమయంలో.

నేనింటికి బైలుదేరేప్పటికి, ధనిక వర్గ విజయాంధకారాలు లోకాన్నలుముకున్నాయి, కాని పడమటమాత్రం, శుక్రుడు 'ఇంకెంతకాలం?' అన్నట్టు. ఆశా కాంతులతో చీకటిని పిలుస్తున్నాడు.

'ఏదీ, ఏదీ! నా కన్నుల కరువుతీర చూడనీ. ఏదీ! నా కీర్తి ధనం? కార్మికలోక హృదయదీపం? భారతక్ష్మా సౌభాగ్యమణి ఏదీ?'

అంటో ఇంటో ప్రవేశించాను.

ఎవరు? ఆ ముష్టిముండేనా? పోయింది. అప్పుడే నడిచింది'. అంది మూర్ఖురాలు, నేనిచ్చే జీతం నలభైయేడు రూపాయలయ్యేట్టు నాదగ్గిర కూడబెట్టుకున్న ఆస్తి పిశాచి నావంట ఆమె.

'ఎందుకు వెళ్ళనిచ్చావు? కొంపతీశావు. నా గుండె చీల్చావు.' నా కథని నాశనం చేశావు, నా కీర్తిని కాల్చావు' అని దూకాను.

ఓల్డు హార్సు సకిలించింది.

నోరు ముయ్యమని దాని stand ని ఓతన్ను తన్ని నిలిపి, వొంటామెమీదికి తిరిగాను భీషణంగా.

'ఏ చెయ్యను? ఆకలేస్తోంది. తొరగా వంట చెయ్యమంది మీకు దడిసి పప్పులుసూ, చాపలకూరా చేశాను. వడ్డించమంది. తినేముందు నల్లమందు పెట్టమంది. లేదన్నాను. మండిపడి, తనని ఎందుకు పిలుచుకు వొచ్చారని మిమ్మల్ని తిట్టి, బాగాతిని వెళ్ళి పోయింది.

'ఎక్కడికి వెళ్ళి వెతకను?' శ్రీరాముడన్నా అంత జాలిగా అని వుండడామాట.

'ఎక్కడో చెప్పింది ఇల్లు, పావుతులం నల్లమందు పట్టుకుని రమ్మంది మిమ్మల్ని. చీపిరి వెంకన్నట, తుళ్లవారి వీధులో వెళ్ళండి.' అని నవ్వింది ఆ హృదయం లేని non producer

నల్లమందు సంగతి సరిగా మనసులోకి తీసుకోడానికి వ్యవధిలేదు. నేను, దీపంలేని ఓల్డు హార్సుని మళ్ళీ రోడ్డుమీదికి తీసి ఎక్కి కదిలాను. ఆ తుళ్ళవారిసందు వెతుక్కుంటో అనేకవేల మంది ప్రియులకి గుడ్డి వెలుతురు నిచ్చి తోవచూపిన నక్షత్రాలు నాపై ప్రేమకిరణాల్ని జీవితమంతా ప్రసరించిన నక్షత్రాలు నివ్వెరబోయి చూస్తున్నాయి నా ఈ నవీన అన్వేషణని.

మామూలు పాటక గృహపరిమళం. మురిగిన పేడవాసన, నాకు తెలిసింది నాగోల్ చేరువకి వొచ్చానని. పక్క ఇంటి ముసలాయన తను తలవూపాడు వెంకన్న గారి ఇల్లు పక్కదేనని.

తాటాకుల ఇంటి అరుగుమీద కిరసనాయిలు బుడ్డిదగ్గిర ఓ కుర్రాడు, బాతుల వేళ్ళమధ్య చర్మమెందుకు వుంటుందో వ్యాకరణోక్తంగా కిందపడుకున్న గజ్జి కుక్కపిల్లకి వినిపిస్తున్నాడు.

'ముసలమ్మ వుందా?' అని అరిచాను సైకిలుగంట వాయించి!

'ఆ కుర్రాడు కిరసనాయిలు పొగని కళ్ళనించి తుడుచుకుంటూ మాట్లాడలేదు. మళ్ళీ కసురుతో అడిగాను. లోపల్నించి ఒక ఆమె గుమ్మంలోకి వచ్చి,

"ఎవరు?" అంది.

'ముసలమ్మ వుందా?'

'ఏం ముసలమ్మ?'

'మీ అమ్మగావును, తేగలు అమ్ముతుంది?' 'అయితే?'

'వుందా?'

'వుందా!!!!'

'సంభాషణ చాలా జోరుగా నడుస్తోంది.'

'ఉందా అన్నాను! అన్నాను.'

'వుందా అన్నారా? ఎవరు?'

'ముసలమ్మ?'

'మీ అమ్మగావును...'

ఇట్లా ఈనాటివరకూ ఆ సంభాషణ నడుస్తోవుండేదే, కాని ఇంతలో ఆ అబ్బాయి, ఇంకా బళ్ళో మాయంకాక మిగిలిన ఏ సహజ కార్మిక మేధాశక్తితోనో.

'అమ్మగావునే' అన్నాడు.

అప్పుడర్థమయింది గావును ఆ అక్కకి, చాలా తెలివిగలది గనక.

'అమ్మా! మా అమ్మా! మా అమ్మే నన్నమాట. ఎందుకు మా అమ్మ!'

'పనివుంది.'

'ఏంపని?'

'మాట్లాడాలి?'

'ఏం మాటలు?'

నిఘంటువులో పదాలకోసం తడుముకున్నాను. వ్యవహారం, వ్యాపారం, సంయోగం, ప్రజాసేవ, పరస్పర సహకారం ఇట్లాంటివి, కాని వీటికైనా 'ఏం'? అని ముందు చేరిస్తే మళ్ళీ అనంతకాల పర్యవసానం వరకు అట్లానే సంభాషిస్తోవుంటామని గుక్క తిప్పుకున్నాను. సాధారణంగా ఇన్ని మాటలూ అడిగి చివరకి లేదనో, మాకు తెలీదనో, అంటారు. అదిగాక, ఎవరికోసం అడుగుతున్నామో వారిని హత్యచెయ్యడానికో, వారిద్వారా ఇల్లు కొల్లగొట్టడానికో వొచ్చినట్టు మాట్లాడతారు. ఏమీ తెలీని అమాయకులైన యీ పాటక జనం.

మీ అమ్మ మా ఇంట్లో 'వుంటానని...

మా అమ్మ మీ ఇంటో ఎందుకు వుంటుంది?

వుంటానంది.

ఎందుకు వుంటానంది?

నేను వుండమంటే.

ఎందుకు వుండమన్నారు?

సరే మళ్ళీ పాట మొదలా?

ఇంక చాతగాక గుటకలు మింగుతున్నాను. చదువుకునే కుర్రాడు ఆ పుస్తకం మడిచి, పువ్వులోని భాగాల్ని వొల్లెవేస్తున్నాడు. కీలకములు, పత్రములూ, కీటకములూ అంటో.

ఇంతలో వెనకనించి ఎవరో.

'ఎవరది?' అన్నారు.

అమ్మా! మొగ కంఠం.

'ఎవరో! అమ్మతో పనిట ఈయనకి--' అంది.

'ఐతే!' అన్నాడు దూకుడుగా విసుకుతో.

మళ్ళీ మొదలా!

'ఇంటో లేదా!' అన్నాడు వెళ్ళిపోతో, చుట్ట నోట్లోంచి తియ్యకండానే.

'వుంది.'

'అయితే...' అన్నాడు వెనక్కి తిరిగి.

ఆమె మాట్లాడలేదు

వెడుతున్నాడు. ఏం చెయ్యను?

ఏం మంచిబుద్ధి పుట్టిందో చప్పున తిరిగి.

'ఏమిటి గాడిదలాగు అట్లా గుమ్మానికి అడ్డంగా నుంచుంటావు? పో మొద్దూ, పిలు ముసలిముండని' అన్నాడు ఆమెని.

ఆమె కదల్లేదు.

'కదులుతావా, వెమికలు విరగతన్ననా?' అని ఆమెని అని.

'శుద్ధ అడివిమొద్దు. దానికి బుద్ధి లేదు.' అని వెళ్ళిపోయినాడు. గతిలేక ఆ ఇల్లాలు 'రండి లోపలికి' అంది హీనస్వరంతో.

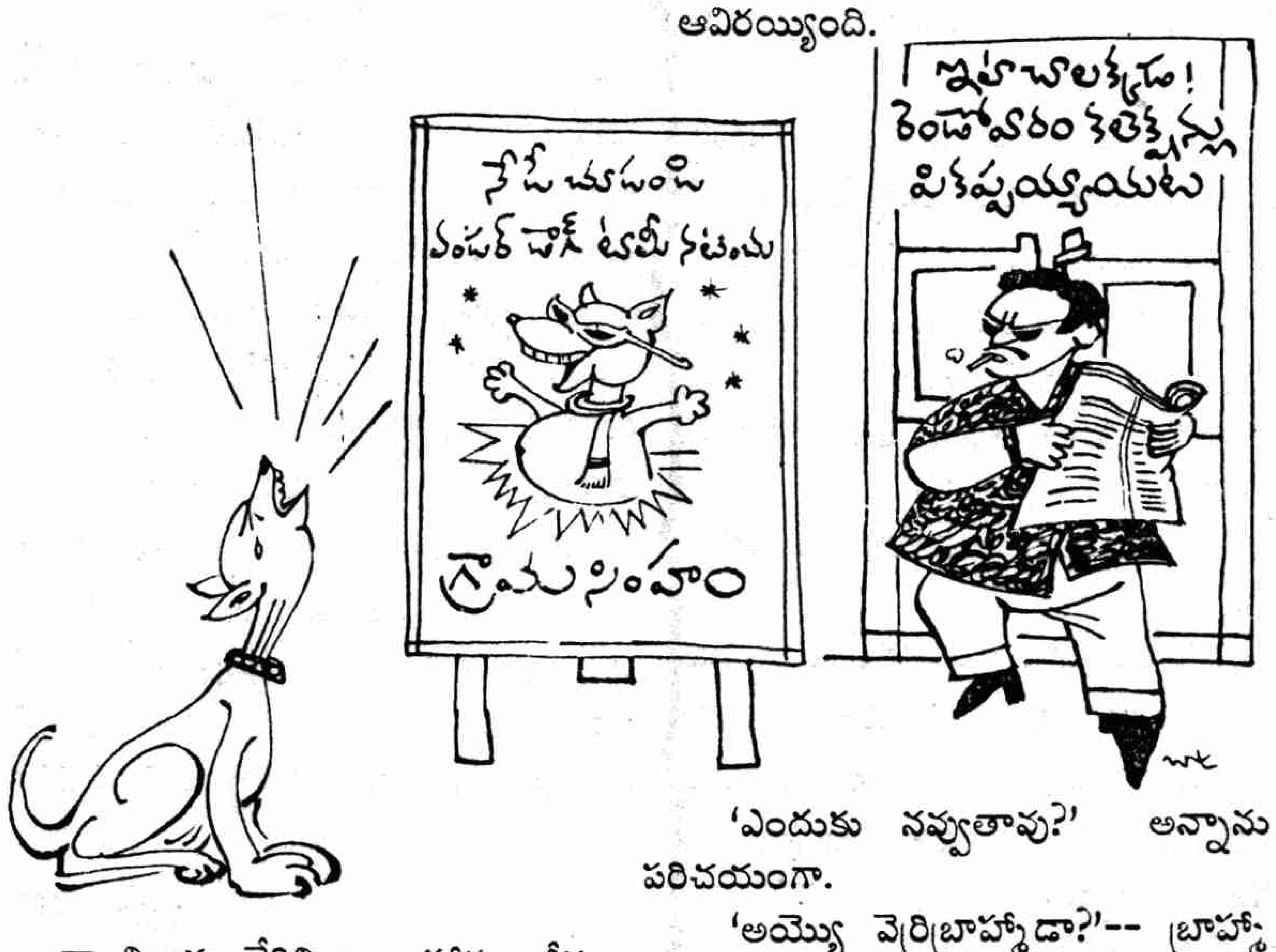

నా విజయ భేరిని ఒల్డు హార్సు జీను మీద మోగించి లోపలికి నడిచాను. చీకటి, బస్తాలు, పెట్టెలు. పిడకలు,

ఆ వెనక దొడ్డివేపు పాకలో చుట్టకాలుస్తో పడుకుంది నా కథానాయిక.

'ఎవరో వొచ్చారు నీకోసం.'

'నా కోసం?' అంది చుట్టలోంచి.

'ఏం? వొచ్చేశావు?'

చప్పున ప్రాణం వొచ్చింది ఆమెకి. నా మీద ప్రేమగౌరవాలు వెల్లివిరయు.

'తెచ్చావా?' అంది.

'ఏమిటి?'

'నల్లమందు.'

'సాయంత్రంనించి తిట్టిపోస్తోంది. ఎవర్నో అనుకున్నాను. మిమ్మన్నేనా' అని మొదటిసారి నన్ను ఎగాదిగా చూసింది ఆ ఇంటామె. అని, కొంచెం సహృదయంగా.

'ఇదెక్కడ దొరికింది మీకు?'

'దిక్కులేదటగా? మీరెవ్వరూ చేరనీరుట.'

'అందా? దిక్కులేదందా?' అంటో నిలవబడ్డదల్లా విరగబడి నవ్వుతో కూలబడి, చేతిని వెనకనానించి ఒకటే నవ్వుతోంది. ముసలిది కోపంతో గురగురమంటోంది. ఆ నవ్వు విని ఆగాను. ఏం బలం, ఏం సంతోషం, ఏం కొంటెతనం! ఏమిటా కంఠం? సిగరెట్టు తీసి, వెలిగించుకునే మిషతో అగ్గిపుల్ల గీసి చూశాను ఆమెని.

పద్దెనిమిదేళ్ళుంటాయి. నవ్వుతో తొలగిన పెటని సద్దుకునే వుద్దేశ్యలేదు. రవిక చెరుగులమధ్య నక్షత్రాలు అద్దం చూసుకుంటున్నాయి. ఆ వొక్క దృశ్యంతో ఆమెమీది నాకసి అంతా కరగడమేకాదు, ఆవిరయ్యింది.

'ఎందుకు నవ్వుతావు?' అన్నాను పరిచయంగా.

'అయ్యో వెర్రిబ్రాహ్మడా?'-- బ్రాహ్మ లేనా! అనుకున్నాను. కాదా? అవునా, కాదా? ఇంతకీ. పోనీలే దాని మాటలు నమ్మారా? అని నవ్వుతోంది.

'ఏమిటే ఆ వెధవ నవ్వు, వాడు రానీ...' అని బూతులు వూత్తోంది. ముసలిది చొంగతో కలిపి.

'పదండి. ఇంటికిపొండి. దానితో ఏమిటి?'

ఆమె మాటల్లో వివేకం నాకు గోచరిస్తోంది. కాని స్పష్టంగా తెలిసే వివేకాన్ని అంగీకరించి వర్తిస్తే మానవులెందుకౌతారు, ఈ ఎండమావుల వెంట పరుగులెత్తుతో, ఎటావొదలను. నా పురోకీర్తి సౌధపు పునాది శిలని ఎట్లా వొదిలిపోనూ?

'మరి...'

'మరిలేదు, గిరీలేదు, పదండి.' అని నవ్వుతో ఓ తోపు తోసింది.

టెక్కుమీద వుండక పాటకజనంతో విద్యాధికులు కలిసి మెలగాలంటున్నారు కాంగ్రెసు అదికార్లు. ఆ కారణంవల్ల ఆమెకి దగ్గిరిగా జరిగాను.

'ఈ ముసలామెని, మీ తల్లిని, తిండి పెట్టకండా ఇంటోంచి తరిమారటకదూ. ఈ వృద్ధాప్యంలో ఏమైపోతుందనుకున్నారు? వొంటో సత్తువ వున్నన్నాళ్ళూ...'

చాలా సీరియస్ ధోరణిలో ప్రారంభించాను. బాగా చివాట్లు పెట్టాలి. యీ బుద్ధిలేని పాటకజనాన్ని అని బిడ్డల బాధ్యతలూ, ఆర్థికస్థితీ, ఈ ముసలివాళ్ళకి కమ్యూనిస్టులు ఏం ఏర్పాట్లు చెయ్యబోతున్నారో. ఈ విషయాలమీద గంభీరోపన్యాసం తయారుచేస్తున్నాను నా మనో ఫ్యాక్టరీలో.

పకా పకా నవ్వుతోంది ఆ పడుచు ఆమె. బూతుల్నీ, మాటల్నీ, కోపపు శబ్దాల్నీ కలిపి వొదులుతోంది ముసలామె.

'దానిదగ్గిరకాదు. అది మాట్లాడనీదు. ఇట్లారండి.' అని నా జబ్బ పట్టుకుని తీసుకుపోయింది చీకట్లోకి.

ఆ స్పర్శ బావుండడంచేత ఆమెవెంట నడిచాను. ఓ గేదెని దాటి వెనక చిన్న గడ్డి వాముదగ్గిరికి చేరుకున్నాము. సరే, ఇంకేముంది? చాలా వివరంగా ఆలోచించే చలం గడ్డివాముల్ని ఏరాడు తన ప్రియుల ప్రేమరంగాలకి అనిపించింది. ఆమె అడగకండానే గడ్డివామిలో కూచున్నాను. ఆమె నా పక్కన కూలబడి.

'ఆ సిగరెట్టు తీసెయ్యండి: అదెందుకూ అడ్డం? గడ్డివామంటుకుంటే నలుగురూ చూసిపోతారు.'

కాని నా వ్యవహారంలో రొమాన్సు కలప తలుచుకోలేదు. ఈ ముసిలమ్మని తీసుకుపోవాలి నావెంట.

'మరి కానీ...' అన్నాను.

'నేనా?' అంది నామీద ఆనుకుంటో.

'ఇంత మంచిదానివి...'

ఎందుకు తల్లిని వెళ్ళకొట్టావు అనబోయినాను.

ఏ మంచితనంచూసి అంటున్నానో ఆలోచించకండానే.

కాని తీరా...

'చుట్ట కాలుస్తావా' అన్నాను, పూర్వ జన్మ సంస్కృతికి కట్టుబడి.

'కాల్చను. సూడండి'

అని మామూలు సినీమా act చేసింది.

వేరు శనక్కాయలు గంటకింద తిన్న పరిమళం వేసింది ఆ పవిత్ర కార్మికాంగన మధుల మఖారవిందంలో.

'నీకు ఇంటో పనిలేదా?'

'లేదు. పొద్దుపోయిగాని రాడు.'

'తాగుతాడా?'

'తాగడు. పిసినారి. కాని తంతాడు. బండ... ఇదేమిటి?' అని నా షర్టు జేబులోంచి రుమాలు తీసింది.

'భయపడకండి, తీసుకోను. నాకు రుమాలుంటే ఎక్కడ పెట్టుకుంటాను?'

ఎట్లా పెట్టుకోవాల చూపి, ఇంక నాచేతిని తియ్యలేదు. రుమాలుమీది వట్టివేళ్ళ పరిమళం, మమ్మల్ని ఏకం చేసింది.

చాలా తొందరగా ఉపోద్ఘాతాలూ, బెట్లూ, సిగ్గులూ, అనుమానాలూ, భయాలూ, ఏంలేకండా, ఆగడ్డిమీదే, ముద్దుకృష్ణవచ్చనంవలె, ధారాళంగా చలంగారి కథ సమాప్తి అయింది.

చాలా అందంగా శలవు తీసుకున్నాను గొప్ప తృప్తితో. నేను ఓల్డు హోర్సుని వెతుక్కుంటో వుండగా, లోపల్నించి పిలిచింది. కుర్రాడు ఇంగ్లీషు పుస్తకంతీసి ఘోరమైన ఉచ్చారణలో.

A man, and a woman.

అని చదువుతున్నాడు. నా మనసులో ఆ వాక్యం పూర్తి చేసుకుంటో లోపలికి వెళ్ళాను.

'ముసలిదాన్ని తీసికెళ్ళకండా వెడుతున్నావు' అంది నా ఓల్డు హోర్సు వాకిట్లో పకపకా నవ్వింది.

'మారదామనీ ఎంత యత్నిస్తేనేం ఎట్లా తప్పించుకుంటావు? కథ చివరికి పూర్వపు పంథాలోనే పడ్డది. పుటకతో పుట్టిన బుద్ధి...' అంటోంది, నా old horse

'చప్పన తెలివి తెచ్చుకుని, ఆమె బుజాల్ని పట్టుకుని, ఆమె నవ్వుని పూయించేస్తో.

'మరి మీ అమ్మని...'

'అదా! దాన్నెవరు వెళ్ళకొట్టారు? రోజుకి అర్ధరూపాయి నల్లమందు తెమ్మంటుంది ఆ ముండ. మా అక్క ఎంత లక్షణంగా చూసేది దీన్ని! దాని మొగుడికీ దానికీ తంపులు పెడితే మా బావ పక్కలిరక్కొట్టి తరిమాడు. మారాజు ఈయన దయగానే చూస్తారు. కాని దీనికి....

అంటో మళ్ళీ నా బూజాలు పట్టుకుని దగ్గిరికి లాక్కుని వేళ్ళాడుతోంది.

బైట కిర్రు చెప్పులు.

వొదిలింది నన్ను.

'ఇంకా వున్నవా?' అంటో వొచ్చాడు ఆ యోధుడు.

'ముసల్దాన్ని తీసికెడతామంటారేమిటి?' అంది ఆమె.

'తీసుకుపోనీ, తెలిసి వొస్తుంది' అంటో గదిలోకి వెళ్ళాడు.

'రండి. తీసుకుపోదురుగాని.' అని నన్ను మళ్ళీ దొడ్లోకి తీసికెళ్ళింది. వొదలదు.

ఏం ఆతృత! ఇంక మళ్ళీ తనకి ఎన్నటికి ఈ అదృష్టం కలుగు తుందన్నట్టు!

'ఎక్కడ మీ ఇలు?'

'చాలా దూరం.'

'మళ్ళీ ఎప్పుడు?'

'ఎప్పుడో!'

'రారా? రారా? రారా?'

ఏడుస్తోంది.

'నన్ను వెళ్ళనీ... నీ మొగుడు...'

నా మాటలు వినపడటంలేదు.

'నా మీద వొట్టు-- నువ్వు కనపడకపతే చచ్చిపోతాను. వొట్టెయ్యి... ప్రమాణం చెయ్యి...'

నా చేతుల్ని తన వొంటిమీదికి తీసుకుంటుంది. నా పెదిమల్ని మొహాన్ని కార్మికాధర సుధారసంతో తడిపేసింది.

తోసేసి వొదిలించుకుని ఓల్డు హోర్సె క్కుతున్నాను.

లోపల్నించి అతను 'ఏమండోయ్' అని కేకవేశాడు.

ఏమిటబ్బా! అని కొంచెం భయపడ్డాను.

'ఇదిగో ఇది పారేసుకున్నారు.'

అని నా జేబురుమాల, నాకిచ్చాడు-- మరి ఆ వట్టివేళ్ళపరిమాళానికి ఏం సమాధానం చెప్పకుంటుందో ఆమె.

'వీశ మూడణాలు చొప్పన రెండుపలాలు రెండు తులాలు.' అంటున్నాడు కుర్రాడు.

ఇంటికి తొక్కుతో, ఓల్డుహోర్సు! నిన్ను అన్యాయంగా చాలా తిట్టాను. నా సంగతి నాకన్న నీకే బాగా తెలుసుననుకుంటాను. మామూలు ప్రకారం రంగుచీరల దగ్గిరే వేగం మందగించు. ఇంక ముసిలమ్మల గొడవవొద్దు.

'ఆంధ్ర సారస్వత కార్యాలయం మద్రాసు హైకోర్టు కట్టడాల్లోకి మార్చారు. ఇంక మనజోలికి ఎవరూరారు. నిద్రపోదాం పద.' అన్నాను, ఉదయించే చంద్రుడికేసి చూస్తో.

●